

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 18–19 травня 2017 року)

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2017

товару продавець зобов'язаний видати споживачеві розрахунковий документ установлені форми, що засвідчує факт купівлі, з позначкою про дату продажу. В разі втрати споживачем технічного паспорта чи іншого документа, що його замінює, їх відновлення здійснюється у порядку, визначеному законодавством.

Вимоги споживача, не підлягають задоволенню, якщо продавець, виробник (підприємство, яке задовольняє ці вимоги споживача) доведуть, що недоліки товару виникли внаслідок порушення споживачем правил користування товаром або його зберігання. При цьому споживач має право брати участь у перевірці якості товару особисто або через свого представника.

Таким чином, необхідно стверджувати, що захисту права споживачів відбувається за допомогою різних форм і способів у встановлених межах закону. Споживач самостійно обирає способи, за допомогою яких він прагне захистити свої порушені права. Проте нині необхідно звернути увагу на усунення колізій, котрі виникають у ході вирішення проблеми захисту права споживачів. Потрібно звернути увагу на чинні нормативно-правові документи, які не охоплюють усіх основних проблем захисту права споживачів, а також сприяти активній співпраці громадських організацій та органів державної влади.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України. – С. :ТОВ «ВВП Нотіс», 2017 – 48 с.
2. Закон України «Про захист прав споживачів» від 23.07.1991 // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 30, стаття 379.
3. Цивільний кодекс України. – Х. : Одісей, 2017. – 384 с.
4. Плахтій Ю. Нормативно-правове забезпечення у сфері захисту прав споживачів / Ю. Плахтій, Р. Байцар // Вимірювальна техніка та метрологія. – № 74. – 2013. – С. 88-91.
5. Зверева О.В. Деякі аспекти захисту прав необмеженого кола споживачів / О.В.Зверева // Держава і право. – 2007. – Вип. 38. – С. 376-380.

ОХОРОНА ІНТЕРЕСІВ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ, ЗОБРАЖЕНОЇ НА ФОТОГРАФІЯХ ТА В ІНШИХ ХУДОЖНІХ ТВОРАХ

Чепур В.О.

*Студентка II курсу ННІ права
Сумського державного університету*

Науковий керівник: Івашова І.П.

*к.ю.н., доцент, доцент кафедри ЦПДФП ННІ права
Сумського державного університету*

Охорона інтересів фізичної особи при створенні й використанні фотографій та інших художніх творів з її зображенням стала актуальною в наш час, оскільки стрімко

зросла поява цифрової фотографії, яку зараз надзвичайно легко зробити через сучасні фотографічні засоби, які є майже в кожного пересічного громадянина.

Цивільний кодекс України у ст.ст. 307, 308 визначає специфіку захисту інтересів фізичної особи при проведенні фото-, кіно-, теле-, відеозйомок та охорону інтересів фізичної особи, зображеної на фотографіях та в інших художніх творах, оскільки процес відповідної зйомки може суттєво порушувати певні особисті немайнові права фізичної особи. Під поняттям «фото-, кіно-, теле-, чи відеозйомка» слід розуміти процес фіксації фактів на відповідні фото-, кіно-, теле-, чи відеоносії [1, с. 35]. Інтерес фізичної особи при створенні та використанні художніх творів з її зображенням полягає в дотриманні її особистих прав на таємницю особистого життя, на честь, гідність, ділову репутацію тощо. У деяких випадках інтерес особи може визначатися особою уповноваженою на підставі закону, наприклад коли йдеться про фотографії недієздатних чи малолітніх осіб.

Інтерес фізичної особи, зображеної на фотографії та інших художніх творах відбувається на двох етапах: на етапі створення твору та на етапі його використання. Розглянемо детальніше кожен з них.

Отже, перший етап становить охорона інтересів фізичної особи на етапі створення художнього твору з її зображенням.

Якщо зображення створено художнім способом, коли саме людський фактор впливає на результат творчої діяльності. Це картини, малюнки, скульптури, воскові фігури тощо — є результатом фантазійної, творчої майстерності автора та за своїм змістом не претендують на достовірність зображених фактів і подій. Проте є твори, на створення яких впливає переважно механічний фактор, тобто зображення, виконані завдяки технічним засобам фіксації вигляду фізичної особи (фотоапарата, відеокамери тощо), зокрема, це фотографії, відеозаписи, аудіозаписи. Фотографічні й аудіовізуальні твори, на відміну від картин і малюнків, мають ознаку достовірності та правдивості зображення, що вимагає від законодавця посиленої уваги до механізму забезпечення охорони приватності людини, її права на честь, гідність і ділову репутацію.

У цивільному законодавстві України (ч. 1 ст. 307 ЦК України) закріплюється, що фізична особа може бути знята на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку лише за її згодою. Ця стаття розміщена у главі 22 «Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи» та передбачає захист інтересів фізичної особи при проведенні фото-, кіно-, теле- та відеозйомки. Захист інтересів фізичної особи при проведенні фото-, кіно-, теле- та відеозйомки, який передбачений ст. 307 ЦК, є істотною гарантією реалізації багатьох особистих немайнових прав: права на індивідуальність (ст. 300 ЦК), права на особисте

життя (ст. 301 ЦК), права на повагу до гідності та честі (ст. 297 ЦК), права на недоторканність ділової репутації (ст. 299 ЦК).

Фотографування фізичної особи відбувається за її згодою (висловленим в усній чи письмовій формі дозволом на фотографування). В окремих випадках згода особи на зйомку припускається, тобто фізична особа вважається такою, що погодилась на зйомку, аж поки вона не висловить своє заперечення проти цього. До таких випадків належать відповідно до ч. 1 ст. 307 ЦК України, якщо зйомки проводяться відкрито на вулиці, на зборах, конференціях, мітингах та інших заходах публічного характеру, проте відповідно до ч. 2 ст. 307 ЦК України фізична особа, яка погодилася на знімання її на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку, може вимагати припинення їх публічного показу в тій частині, яка стосується її особистого життя [2]. Це означає, наприклад, коли відзнята передача про відому людину, в якій він поширив інформацію, яка стосується його особистого життя, а потім передумав щодо оприлюднення цієї інформації, то він вправі вимагати від відповідної телерадіокомпанії вилучення даної частини інтерв'ю. Зрозуміло, що процес демонтажу відзнятого матеріалу чи виставки є доволі тривалим та складним, і тому особи, які проводили відповідні зйомки за попереднім погодженням з фізичною особою мають повне право вимагати від останньої відшкодування всіх витрат, що пов'язані з демонтажем запису. До переліку даних витрат слід відносити як реальні збитки, так і упущений дохід, а також моральну шкоду.

Право на проведення фото-, кіно-, теле- чи відеозйомок виключно за згодою особи в окремих випадках, що прямо передбачені в законі, може бути обмежене. Так, наприклад, оперативні підрозділи для виконання завдань оперативно-розшукової діяльності при наявності передбачених ст. 6 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» підстав мають право здійснювати візуальне спостереження в громадських місцях із застосуванням фото-, кіно- і відеозйомки (п.11 ч. 1 ст. 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність») [3].

Другий етап характеризується забезпеченням охорони інтересів фізичної особи на етапі використання художніх творів з її зображенням.

Частиною 1 ст. 308 ЦК України передбачено, що фотографія, інші художні твори, на яких зображено фізичну особу, можуть бути публічно показані, відтворені, розповсюджені лише за згодою цієї особи [2]. Отримання згоди особи, зображеної на фотографічному творі, є визначальною умовою для правомірного публічного поширення зазначеного твору. Проте якщо фізична особа позувала авторові за плату, фотографія, інший художній твір може бути публічно показаний, відтворений або розповсюджений без її згоди, а також відповідно до п. 3 ст. 308 ЦК фотографія може бути розповсюджена

без дозволу фізичної особи, яка зображена на ній, якщо це викликано необхідністю захисту її інтересів(наприклад, служба розшуку загублених дітей) або інтересів інших осіб (наприклад,оголошення про розшук особи, що підозрюється у вчиненні злочину).

Порушення зазначених умов створення й використання фотографій та інших художніх творів із зображенням фізичної особи може бути підставою для звернення до суду за захистом порушених прав.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кулініч, О. Охорона інтересів фізичної особи при створенні та використанні фотографій та інших художніх творів з її зображенням [Текст] / О. Кулініч // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2015. – № 6. – С. 33-39.
2. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України, 2003, № 435-IV.
3. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» // Відомості Верховної Ради України від 06 червня 1992 року № 22.

НЕДІЙСНІСТЬ ПРАВОЧИНУ, ЗДІЙСНЕНОГО ПІД ВПЛИВОМ НАСИЛЬСТВА

Голованова В. І.

студентка II курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Івашова І. П.

к.ю.н., доцент кафедри цивільно-правових дисциплін та фінансового права

ННІП Сумського державного університету

Зі становленням державних та ринкових відносин в незалежній Україні велику роль почали грати правочини, як основні юридичні факти, завдяки яким відбувається виникнення, зміна та припинення правовідносин.

Для того, щоб характеризувати недійсність правочину, потрібно надати визначення цьому терміну. Відповідно до ч.1 ст. 202 Цивільного кодексу України (далі ЦК), правочином є дія особи, спрямована на набуття,зміну або припинення цивільних прав та обов'язків [1].

Недотримання вимог чинності правочину тягне за собою його недійсність. Однією з підстав недійсності правочину є вчинення правочину під впливом насильства. Частиною 1 ст. 231 Цивільного кодексу України (передбачено, що правочин, вчинений особою проти її справжньої волі внаслідок застосування до неї фізичного чи психічного тиску з боку